

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О. І. Міхно

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи з дисципліни

«Претензійно-позовна робота»

(для студентів 1 курсу денної форми навчання

напряму підготовки бакалавра

6.070101 – «Транспортні технології (за видами транспорту)»

галузі знань 0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура»)

Харків – ХНАМГ – 2009

Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Претензійно-позовна робота» (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки бакалавра 6.070101 – «Транспортні технології (за видами транспорту)» галузі знань 0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура»). /Укл. Міхно О. І. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 27 с.

Укладач: канд. юрид. наук О. І. Міхно

Рецензент: канд. юрид. наук, доцент Т. А. Коляда

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол № 2 від «27» жовтня 2009р.

ВСТУП

Претензійно-позовна робота в часи становлення ринкової економіки в Україні має пріоритетне значення в господарській діяльності. Саме тому сьогодні сучасні підприємства, установи та організації потребують менеджерів, економістів, бухгалтерів, які здатні прийняти важливі рішення для отримання прибутку суб'єктами господарювання своєчасно та в повному обсязі.

Дисципліна «Претензійно-позовна робота» надає студентам найрізноманітніші можливості для організації в майбутньому ефективної господарської діяльності та побудування кар'єри.

Тема № 1. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ І СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ І ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

План лекції:

1. Поняття суб'єкта господарювання.
2. Види суб'єктів господарювання.
3. Правові гарантії і способи захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Поняття, ознаки та види юридичних осіб.
2. Визначення суб'єкта господарювання відповідно до ст. 55 Господарського кодексу України.
3. Утворення суб'єкта господарювання.
4. Порядок організації діяльності суб'єкта господарювання.
5. Установчі документи суб'єкта господарювання.
6. Основні вимоги до складення установчих документів суб'єктів господарювання.
7. Основна класифікація суб'єктів господарювання.
8. Господарські товариства як види суб'єктів господарювання.
9. Види господарських товариств.
10. Акціонерні товариства як суб'єкти господарювання.
11. Види акціонерних товариств.
12. Товариства з обмеженою відповідальністю як різновид господарських товариств.
13. Товариства з додатковою відповідальністю: поняття, ознаки, порядок організації діяльності.
14. Відмітні особливості повних і командитних товариств як суб'єктів господарювання.
15. Виробничі кооперативи як суб'єкти господарювання.

16. Підприємства як види суб'єктів господарювання.
17. Види підприємств.
18. Основні ознаки приватних підприємств.
19. Характерні особливості державних і комунальних підприємств.
20. Господарські об'єднання: поняття та види.
21. Фізична особа – підприємець як суб'єкт господарювання.
22. Інші види суб'єктів господарювання.
23. Порядок припинення суб'єктів господарювання.
24. Загальні та майнові гарантії держави щодо прав суб'єктів господарювання.
25. Види способів захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.
26. Види господарсько-правових способів захисту прав і інтересів господарюючих суб'єктів.
27. Порядок захисту прав суб'єктів господарювання.

Тематика рефератів:

1. Поняття та ознаки юридичної особи.
2. Види юридичних осіб.
3. Поняття та види суб'єктів господарювання.
4. Поняття та види господарських товариств.
5. Права учасників господарського товариства.
6. Обов'язки учасників господарського товариства.
7. Акціонерні товариства.
8. Відмітні особливості товариств з обмеженою відповідальністю і товариств з додатковою відповідальністю.
9. Поняття та види підприємств.
10. Кредитна спілка як суб'єкт господарювання.
11. Характерні особливості комунальних підприємств.
12. Порядок припинення юридичної особи.
13. Порядок перетворення юридичної особи.
14. Способи захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.

Тема № 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСУДОВОГО ПОРЯДКУ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ (УРЕГУЛЮВАННЯ РОЗБІЖНОСТЕЙ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ БЕЗПОСЕРЕДНЬО СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ)

План лекції:

1. Сутність і завдання досудового порядку вирішення спорів.
2. Правові основи претензійної роботи.
3. Порядок і строки пред'явлення претензії.
4. Порядок і строки розгляду претензії.
5. Особливості досудового порядку врегулювання окремих видів господарсько-правових спорів між господарюючими суб'єктами.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Сутність досудового порядку вирішення спорів.
2. Завдання досудового порядку вирішення спорів.
3. Сутність і завдання претензійного порядку вирішення господарських спорів.
4. Досудовий (претензійний) порядок вирішення спорів як один із засобів захисту прав і свобод суб'єктів господарювання.
5. Судовий (позовний, наказний) порядок вирішення спорів.
6. Правові основи претензійної роботи.
7. Визначення порядку ведення претензійної роботи.
8. Категорія господарських спорів, на які не поширюється порядок досудового врегулювання господарських спорів.
9. Порядок і строки пред'явлення претензії.
10. Вимоги до оформлення претензії.
11. Основні реквізити претензії.
12. Документи, які додаються до претензії.
13. Перелік документів, які можуть бути витребувані у заявника претензії.

14. Порядок і строки розгляду претензії.
15. Вимоги до складення відповіді на претензію.
16. Основні реквізити відповіді на претензію.
17. Особливості досудового порядку врегулювання окремих видів господарсько-правових спорів між господарюючими суб'єктами.
18. Порядок врегулювання розбіжностей при укладенні господарських договорів між сторонами щодо істотних умов таких договорів.

Тематика рефератів:

1. Сутність і завдання претензійного порядку вирішення господарських спорів.
2. Досудовий (претензійний) порядок вирішення спорів як один із засобів захисту прав і свобод суб'єктів господарювання.
3. Порядок ведення претензійної роботи.
4. Порядок пред'явлення претензії.
5. Порядок розгляду претензії.
6. Вимоги до відповіді на претензію.
7. Особливості досудового порядку врегулювання окремих видів господарсько-правових спорів між господарюючими суб'єктами.
8. Порядок зміни та розірвання господарських договорів.
9. Судовий (позовний, наказний) порядок вирішення спорів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати претензію із зазначенням наступних реквізитів: повне найменування і поштові реквізити заявника претензії та підприємства, організації, яким претензія пред'являється; дата пред'явлення і номер претензії; обставини, на підставі яких пред'явлено претензію; докази, що підтверджують ці обставини; посилання на відповідні нормативні акти; вимоги заявника; сума претензії та її розрахунок, якщо претензія підлягає грошовій оцінці; платіжні

реквізити заявника претензії; перелік документів, що додаються до претензії, а також інші доказів.

2. Підготувати відповідь на претензію із зазначенням наступних реквізитів: повне найменування і поштові реквізити підприємства, організації, що дають відповідь, та підприємства чи організації, яким надсилається відповідь; дата і номер відповіді; дата і номер претензії, на яку дається відповідь; коли претензію визнано повністю або частково, вказати визнану суму, назву, номер і дату розрахункового документа на перерахування цієї суми чи строк та засіб задоволення претензії, якщо вона не підлягає грошовій оцінці; коли претензію відхилено повністю або частково, зазначити мотиви відхилення з посиланням на відповідні нормативні акти і документи, що обґрунтовують відхилення претензії; вказати перелік доданих до відповіді документів та інших доказів.

Тема № 3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ ПРЕТЕНЗІЙНО-ПОЗОВНОЇ РОБОТИ

План лекції:

1. Основні завдання і суб'єкти ведення претензійно-позовної роботи.
2. Порядок ведення претензійної і позовної роботи на підприємстві.
3. Аналіз претензійно-позовної роботи.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Сутність претензійно-позовної роботи.
2. Основні завдання ведення претензійно-позовної роботи.
3. Основні цілі претензійно-позовної роботи.
4. Нормативно-правові акти, які регламентують ведення претензійно-позовної роботи.
5. Суб'єкти ведення претензійно-позовної роботи.
6. Порядок організації юридичної служби у суб'єкта господарювання.

7. Посадові особи і відділи, які відповідальні за організацію претензійно-позовної роботи.
8. Порядок ведення претензійної і позовної роботи на підприємстві.
9. Основні вимоги, які пред'являються до претензійно-позовної роботи.
10. Обставини, які з'ясовуються при перевірці матеріалів претензії.
11. Аналіз претензійно-позовної роботи.
12. Облік та звітність, що використовуються суб'єктом господарювання під час здійснення претензійно-позовної роботи.

Тематика рефератів:

1. Сутність претензійно-позовної роботи.
2. Завдання ведення претензійно-позовної роботи.
3. Цілі претензійно-позовної роботи.
4. Правові підстави ведення претензійно-позовної роботи.
5. Суб'єкти ведення претензійно-позовної роботи.
6. Порядок організації роботи відділів, які відповідальні за організацію претензійно-позовної роботи у суб'єкта господарювання.
7. Порядок ведення претензійно-позовної роботи.
8. Аналіз претензійно-позовної роботи.
9. Облік для здійснення претензійно-позовної роботи.
10. Звітність претензійно-позовної роботи.

Тема № 4. ФОРМИ ЗАХИСТУ ПРАВ І ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ. СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

План лекції:

1. Форми захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.
2. Правосуддя в Україні. Судова система України.
3. Загальні положення щодо юрисдикції Конституційного Суду України.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Форми захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.
2. Звернення до суду – як одна з основних форм захисту прав і інтересів господарюючих суб'єктів.
3. Способи захисту прав суб'єктів господарювання.
4. Захист прав суб'єктів господарювання нотаріусом.
5. Самозахист прав господарюючих суб'єктів.
6. Правосуддя в Україні.
7. Судова система України.
8. Система судів загальної юрисдикції.
9. Місцеві суди.
10. Апеляційні суди.
11. Спеціалізовані суди в Україні.
12. Система господарських судів в Україні.
13. Система адміністративних судів в Україні.
14. Вищі спеціалізовані суди.
15. Повноваження Вищого господарського суду України.
16. Компетенція Вищого адміністративного суду України.
17. Верховний Суд України.
18. Основні принципи судочинства, які закріплені в Конституції України.
19. Загальні положення щодо юрисдикції Конституційного Суду України.
20. Порядок створення Конституційного Суду України.
21. Повноваження Конституційного Суду України.
22. Форми звернення до Конституційного Суду України.

Тематика рефератів:

1. Форми захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.
2. Способи захисту прав суб'єктів господарювання.
3. Правосуддя в Україні.
4. Судова система України.

5. Система судів загальної юрисдикції.
6. Місцеві суди.
7. Апеляційні суди.
8. Спеціалізовані суди в Україні.
9. Система господарських судів в Україні.
10. Система адміністративних судів в Україні.
11. Верховний Суд України.
12. Основні принципи судочинства, які закріплені в Конституції України.
13. Повноваження Конституційного Суду України.
14. Юрисдикція Конституційного Суду України.
15. Форми звернення до Конституційного Суду України.

**Тема № 5. ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ.
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ЦИВІЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ.
ЮРИСДИКЦІЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ**

План лекції:

1. Юрисдикція господарських судів.
2. Загальні положення щодо цивільної юрисдикції.
3. Юрисдикція в адміністративних справах.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Юрисдикція господарських судів.
2. Суб'єкти, які мають право на звернення до господарських судів.
3. Підвідомчість справ господарським судам.
4. Підсудність справ господарським судам.
5. Визначення та види господарських спорів.
6. Загальні положення щодо цивільної юрисдикції.
7. Цивільні справи, які розглядаються в порядку позовного провадження.
8. Цивільні справи, які розглядаються в порядку наказного провадження.

9. Цивільні справи, які розглядаються в порядку окремого провадження.
10. Визначення цивільно-правових спорів.
11. Види цивільно-правових спорів.
12. Юрисдикція в адміністративних справах.
13. Завдання адміністративного судочинства.
14. Компетенція адміністративних судів в Україні.
15. Підвідомчість справ адміністративним судам.
16. Підсудність справ адміністративним судам.

Тематика рефератів:

1. Юрисдикція господарських судів.
2. Підвідомчість справ господарським судам.
3. Підсудність справ господарським судам.
4. Суб'єкти, які мають право на звернення до господарських судів.
5. Визначення господарських спорів.
6. Види господарських спорів.
7. Загальні положення щодо цивільної юрисдикції.
8. Категорія цивільних справ, яка розглядається судами загальної юрисдикції в порядку позовного провадження.
9. Категорія цивільних справ, яка розглядається судами загальної юрисдикції в порядку наказного провадження.
10. Категорія цивільних справ, яка розглядається судами загальної юрисдикції в порядку окремого провадження.
11. Визначення цивільно-правових спорів.
12. Види цивільно-правових спорів.
13. Юрисдикція в адміністративних справах.
14. Завдання адміністративного судочинства.
15. Компетенція адміністративних судів в Україні.
16. Підвідомчість справ адміністративним судам.

**Тема № 6. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ПОДАННЯ
ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ ДО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ.
ВІДЗИВ НА ПОЗОВНУ ЗАЯВУ**

План лекції:

1. Виникнення права на позов і правові основи його реалізації.
2. Поняття, форма і зміст позовної заяви.
3. Загальний порядок подання позову.
4. Відзив на позовну заяву.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Виникнення права на позов.
2. Правові основи реалізації права на позов.
3. Право на судовий захист як засіб поновлення порушених суб'єктивних цивільних, сімейних, трудових прав.
4. Дві сторони «права на позов»: матеріально-правова і процесуально-правова.
5. Суб'єктивні й об'єктивні передумови права на пред'явлення позову.
6. Позитивні передумови пред'явлення позову.
7. Негативні передумови пред'явлення позову.
8. Матеріально-правові наслідки подання позовної заяви.
9. Процесуально-правові наслідки подання позовної заяви.
10. Поняття, форма і зміст позовної заяви.
11. Основні вимоги до оформлення позовної заяви при подачі до господарського суду.
12. Реквізити позовної заяви. Найменування сторін.
13. Вимоги, які формулює позивач під час складення позовної заяви.
14. Загальний порядок подання позову.
15. Порядок і розмір оплати державного мита при поданні позовної заяви до господарського суду.

16. Порядок і розмір оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу.
17. Перелік документів, який додається до позовної заяви.
18. Відзив на позовну заяву.
19. Відповідач як сторона у господарській справі, яка має право подавати відзив на позовну заяву.
20. Реквізити відзиву на позовну заяву.
21. Документи, які додаються до відзиву.
22. Права відповідача як сторони у господарській справі.
23. Порядок подачі зустрічного позову.

Тематика рефератів:

1. Правові основи реалізації права на позов.
2. Право на судовий захист як засіб поновлення порушених суб'єктивних прав.
3. Суб'єктивні й об'єктивні передумови права на пред'явлення позову.
4. Позитивні і негативні передумови пред'явлення позову.
5. Матеріально-правові наслідки подання позовної заяви.
6. Процесуально-правові наслідки подання позовної заяви.
7. Поняття, форма і зміст позовної заяви.
8. Загальний порядок подання позову.
9. Відзив на позовну заяву.
10. Права та обов'язки відповідача як сторони у господарській справі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти позовну заяву із зазначенням наступних реквізитів: найменування господарського суду, до якого подається заява; найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові за його наявності для фізичних осіб) сторін, їх місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання (для фізичних осіб), ідентифікаційні коди суб'єкта господарської діяльності за їх наявності (для юридичних осіб) або індивідуальні ідентифікаційні номери за їх наявності (для фізичних осіб –платників податків); документи, що підтверджують за громадянином статус суб'єкта підприємницької діяльності; зазначення ціни позову, якщо позов підлягає грошовій оцінці; суми договору (у спорах, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів); зміст позовних вимог; якщо позов подано до кількох відповідачів, – зміст позовних вимог щодо кожного з них; виклад обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги; зазначення доказів, що підтверджують позов; обґрунтований розрахунок сум, що стягуються чи оспорюються; законодавство, на підставі якого подається позов; відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору, якщо такі проводилися; відомості про вжиття запобіжних заходів; перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви.

2. Скласти відзив на позовну заяву у господарській справі із зазначенням наступних реквізитів: найменування позивача і номер справи; мотиви повного або часткового відхилення вимог позивача з посиланням на законодавство, а також докази, що обґрунтовують відхилення позовної вимоги; перелік документів та інших доказів, що додаються до відзиву.

Тема № 7. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ В ГОСПОДАРСЬКИХ СУДАХ

План лекції:

1. Загальний порядок апеляційного оскарження в господарських судах.
2. Поняття, форма і зміст апеляційної скарги.
3. Відзив на апеляційну скаргу.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Загальний порядок апеляційного оскарження судового рішення в господарських судах.
2. Право апеляційного оскарження судового рішення у господарській справі.
3. Строк подання апеляційної скарги.
4. Поняття, форма і зміст апеляційної скарги.
5. Основні вимоги до оформлення апеляційної скарги при подачі до апеляційного господарського суду.
6. Реквізити апеляційної скарги.
7. Структура та основні елементи апеляційної скарги.
8. Вимоги, які формулює апелянт під час складення апеляційної скарги.
9. Перелік документів, який додається до апеляційної скарги.
10. Порядок і розмір оплати державного мита під час подання апеляційної скарги до апеляційного господарського суду.
11. Права та обов'язки апелянта у апеляційному господарському суді.
12. Відмова від апеляційної скарги.
13. Відзив на апеляційну скаргу.
14. Реквізити відзиву на апеляційну скаргу.
15. Структура та основні елементи відзиву на апеляційну скаргу.
16. Документи, які додаються до відзиву на апеляційну скаргу.
17. Повноваження апеляційного господарського суду.

18. Підстави для скасування рішення місцевого господарського суду.
19. Підстави для зміни рішення місцевого господарського суду.
20. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції.

Тематика рефератів:

1. Порядок апеляційного оскарження судового рішення в господарських судах.
2. Поняття, форма і зміст апеляційної скарги.
3. Структура та основні елементи апеляційної скарги.
4. Вимоги до оформлення апеляційної скарги при подачі до апеляційного господарського суду.
5. Відмова від апеляційної скарги.
6. Структура та основні елементи відзиву на апеляційну скаргу.
7. Повноваження апеляційного господарського суду.
8. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції.
9. Підстави для скасування рішення місцевого господарського суду.
10. Підстави для зміни рішення місцевого господарського суду.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти апеляційну скаргу у господарській справі із зазначенням наступних реквізитів: найменування апеляційного господарського суду, до якого подається скарга; найменування місцевого господарського суду, який прийняв рішення, номер справи та дату прийняття рішення; вимоги особи, яка подає апеляційну скаргу, а також підстави, з яких порушено питання про перегляд рішення, з посиланням на законодавство і матеріали, що є у справі або подані додатково; перелік документів, доданих до скарги.

2. Скласти відзив на апеляційну скаргу у господарській справі із зазначенням наступних реквізитів: найменування сторін (особи, яка подає відзив на апеляційну скаргу і апелянта) та номер справи; мотиви повного або часткового відхилення вимог апелянта з посиланням на законодавство, а також

докази, що обґрунтовують відхилення апеляційної скарги; перелік документів та інших доказів, що додаються до відзиву.

**Тема № 8. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ
У КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ В ГОСПОДАРСЬКИХ СУДАХ.
ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ**

План лекції:

1. Загальний порядок касаційного оскарження в господарських судах.
2. Поняття, форма і зміст касаційної скарги.
3. Відзив на касаційну скаргу.
4. Підстави для оскарження до Верховного Суду України постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Контрольні питання для самостійної роботи:

1. Загальний порядок касаційного оскарження в господарських судах.
2. Право касаційного оскарження.
3. Строк подання касаційної скарги.
4. Поняття, форма і зміст касаційної скарги.
5. Основні вимоги до оформлення касаційної скарги при поданні до Вищого господарського суду України.
6. Реквізити касаційної скарги.
7. Вимоги, які слід формулювати у касаційній скарзі.
8. Перелік документів, який додається до касаційної скарги.
9. Порядок і розмір оплати державного мита під час подання касаційної скарги до Вищого господарського суду України.
10. Відмова від касаційної скарги.
11. Відзив на касаційну скаргу.
12. Реквізити відзиву на касаційну скаргу.
13. Документи, які додаються до відзиву на касаційну скаргу.
14. Повноваження Вищого господарського суду України.

15. Підстави для скасування або зміни рішення місцевого чи апеляційного господарського суду.
16. Підстави для оскарження до Верховного Суду України постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
17. Порядок подання касаційної скарги на постанову чи ухвалу Вищого господарського суду України.
18. Порядок перегляду у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
19. Повноваження Верховного Суду України при перегляді у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
20. Підстави для скасування постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Тематика рефератів:

1. Порядок касаційного оскарження в господарських судах.
2. Структура та основні елементи касаційної скарги.
3. Відмова від касаційної скарги.
4. Структура та основні елементи відзиву на касаційну скаргу.
5. Права сторін під час касаційного оскарження в господарських судах.
6. Повноваження Вищого господарського суду України.
7. Підстави для скасування або зміни рішення місцевого чи апеляційного господарського суду.
8. Порядок подання касаційної скарги на постанову чи ухвалу Вищого господарського суду України.
9. Повноваження Верховного Суду України при перегляді у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
10. Підстави для скасування постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти касаційну скаргу у господарській справі із зазначенням наступних реквізитів: найменування касаційної інстанції; найменування місцевого або апеляційного господарського суду, судове рішення якого оскаржується, номер справи та дату прийняття рішення або постанови; найменування особи, що подає скаргу, та іншої сторони (сторін) у справі; вимоги особи, що подала скаргу, із зазначенням суті порушення або неправильного застосування норм матеріального чи процесуального права; перелік доданих до скарги документів.

2. Скласти відзив на касаційну скаргу у господарській справі із зазначенням наступних реквізитів: найменування сторін (особи, яка подає відзив на касаційну скаргу й іншої сторони) та номер справи; мотиви повного або часткового відхилення вимог особи, яка подала касаційну скаргу, з посиланням на законодавство, а також докази, що обґрунтовують відхилення касаційної скарги; перелік документів та інших доказів, що додаються до відзиву.

ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Визначення суб'єкта господарювання.
2. Порядок організації діяльності суб'єкта господарювання.
3. Установчі документи суб'єкта господарювання.
4. Основні вимоги до складення установчих документів суб'єктів господарювання.
5. Основна класифікація суб'єктів господарювання.
6. Господарські товариства як види суб'єктів господарювання.
7. Акціонерні товариства як суб'єкти господарювання. Види акціонерних товариств.
8. Підприємства як види суб'єктів господарювання. Види підприємств.
9. Господарські об'єднання: поняття та види.
10. Порядок припинення суб'єктів господарювання.
11. Загальні та майнові гарантії держави щодо прав суб'єктів господарювання.
12. Види способів захисту прав і інтересів суб'єктів господарювання.
13. Порядок захисту прав суб'єктів господарювання.
14. Сутність і завдання претензійного порядку вирішення господарських спорів.
15. Судовий (позовний, наказний) порядок вирішення спорів.
16. Правові основи претензійної роботи.
17. Категорія господарських спорів, на які не поширюється порядок досудового врегулювання господарських спорів.
18. Вимоги до оформлення претензії. Документи, які додаються до претензії.
19. Порядок і строки пред'явлення претензії.
20. Порядок і строки розгляду претензії.
21. Вимоги до складення відповіді на претензію.
22. Особливості досудового порядку врегулювання окремих видів господарсько-правових спорів між господарюючими суб'єктами.

- 23.Порядок врегулювання розбіжностей при укладенні господарських договорів між сторонами щодо істотних умов таких договорів.
- 24.Порядок ведення претензійно-позовної роботи.
- 25.Основні завдання ведення претензійно-позовної роботи.
- 26.Основні цілі претензійно-позовної роботи.
- 27.Нормативно-правові акти, які регламентують ведення претензійно-позовної роботи.
- 28.Суб'єкти ведення претензійно-позовної роботи.
- 29.Порядок організації юридичної служби у суб'єкта господарювання.
- 30.Посадові особи і відділи, які відповідальні за організацію претензійно-позовної роботи.
- 31.Основні вимоги, які пред'являються до претензійно-позовної роботи.
- 32.Обставини, які з'ясовуються при перевірці матеріалів претензії.
- 33.Аналіз претензійно-позовної роботи.
- 34.Облік та звітність, що використовуються суб'єктом господарювання під час здійснення претензійно-позовної роботи.
- 35.Звернення до суду – як одна з основних форм захисту прав і інтересів господарюючих суб'єктів.
- 36.Способи захисту прав суб'єктів господарювання.
- 37.Правосуддя в Україні. Судова система України.
- 38.Система судів загальної юрисдикції та спеціалізовані суди в Україні.
- 39.Місцеві суди і апеляційні суди.
- 40.Повноваження Вищого господарського суду України.
- 41.Компетенція Вищого адміністративного суду України.
- 42.Верховний Суд України.
- 43.Основні принципи судочинства, які закріплені в Конституції України.
- 44.Повноваження Конституційного Суду України.
- 45.Форми звернення до Конституційного Суду України.
- 46.Юрисдикція господарських судів.
- 47.Суб'єкти, які мають право на звернення до господарських судів.

- 48.Підвідомчість та підсудність справ господарським судам.
- 49.Визначення та види господарських спорів.
- 50.Загальні положення щодо цивільної юрисдикції.
- 51.Цивільні справи, які розглядаються в порядку позовного провадження.
- 52.Цивільні справи, які розглядаються в порядку наказного провадження.
- 53.Цивільні справи, які розглядаються в порядку окремого провадження.
- 54.Визначення та види цивільно-правових спорів.
- 55.Завдання адміністративного судочинства.
- 56.Компетенція адміністративних судів в Україні.
- 57.Підвідомчість та підсудність справ адміністративним судам.
- 58.Правові основи реалізації права на позов.
- 59.Право на судовий захист як засіб поновлення порушених суб'єктивних цивільних, сімейних, трудових прав.
- 60.Суб'єктивні й об'єктивні передумови права на пред'явлення позову.
- 61.Позитивні та негативні передумови пред'явлення позову.
- 62.Матеріально-правові та процесуально-правові наслідки подання позовної заяви.
- 63.Поняття, форма і зміст позовної заяви.
- 64.Основні вимоги до оформлення позовної заяви при подачі до господарського суду. Реквізити позовної заяви.
- 65.Загальний порядок подання позову.
- 66.Порядок і розмір оплати державного мита та витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу при поданні позовної заяви до господарського суду.
- 67.Відзив на позовну заяву. Реквізити відзиву на позовну заяву.
- 68.Порядок подачі зустрічного позову.
- 69.Загальний порядок апеляційного оскарження судового рішення в господарських судах.
- 70.Поняття, форма і зміст апеляційної скарги.

71. Структура та основні елементи апеляційної скарги. Перелік документів, який додається до апеляційної скарги.
72. Відзив на апеляційну скаргу.
73. Структура та основні елементи відзиву на апеляційну скаргу.
74. Повноваження апеляційного господарського суду.
75. Підстави для скасування чи зміни рішення місцевого господарського суду.
76. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції.
77. Загальний порядок касаційного оскарження в господарських судах.
78. Поняття, форма і зміст касаційної скарги.
79. Основні вимоги до оформлення касаційної скарги при поданні до Вищого господарського суду України.
80. Порядок і розмір оплати державного мита під час подання касаційної скарги до Вищого господарського суду України.
81. Відмова від касаційної скарги.
82. Відзив на касаційну скаргу.
83. Реквізити відзиву на касаційну скаргу. Документи, які додаються до відзиву на касаційну скаргу.
84. Повноваження Вищого господарського суду України.
85. Підстави для скасування або зміни рішення місцевого чи апеляційного господарського суду.
86. Підстави для оскарження до Верховного Суду України постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
87. Порядок подання касаційної скарги на постанову чи ухвалу Вищого господарського суду України.
88. Порядок перегляду у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
89. Повноваження Верховного Суду України при перегляді у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
90. Підстави для скасування постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003р., № 436-IV зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991р., № 1798-XII зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
3. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008р., № 514-VI.
4. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991р., № 1576-XII зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
5. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996р., № 422/96-ВР зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
6. Закон України «Про судоустрій України» від 07.02.2002р., № 3018-III зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005р., № 2747-IV зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
8. Конституція України від 28.06.1996р. зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
9. Лист Державного арбітражу СРСР «Про пред'явлення і розгляд претензій та позовів в іноземній валюті» від 04.09.1990р., № С-13/ОП-107.
10. Регламент претензионного совещания по рассмотрению спорных дел о возмещении ущерба за несохраненные перевозки грузов, утвержденный на 38 заседании Совета по железнодорожному транспорту 11.06.2004г.
11. Рекомендації Міністерства юстиції України «Про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, в установі, організації» від 15.01.1996р., № 2.
12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р., № 435-IV зі змінами та доповненнями станом на 2009р.
13. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004р., № 1618-IV зі змінами та доповненнями станом на 2009р.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вінник О. М. Господарське право: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., змін. та доп. – К.: Правова єдність, 2009. – 766с.
2. Харитонов О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Претензійно-позовна робота», – Х.:ХНАМГ, 2008 – 44 с.
3. Щербина В. С. Господарське право. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 479с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Претензійно-позовна робота» (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки бакалавра 6.070101 – «Транспортні технології (за видами транспорту)» галузі знань 0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура»)

Укладач: Ольга Іванівна Міхно

Відповідальний за випуск: М. В. Євтушенко

Редактор: М.З.Аляб'єв

План 2009, поз. 458 М

Підп. до друку 24.11.09	Формат 60x84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 1,1	Обл.-вид.арк. 1,2
Зам.№	Тираж 100 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції,12
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції,12